

Sygn. akt III AUa 1379/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski (spr.)

Sędziowie: SSA Iwona Szybka

SSA Dorota Rzeźniowiecka

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Sztuka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 lipca 2015 r. w Ł.

sprawy **A. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę

na skutek apelacji A. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 30 września 2014 r. sygn. akt VIII U 5540/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1379/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 lipca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił A. C. prawa do wcześniejszej emerytury, ponieważ ubezpieczony nie ukończył 60 lat i do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy przyjął za udowodnione 26 lat, 3 miesiące i 29 dni okresów składkowych, 25 dni okresów nieskładkowych (łącznie 26 lat, 4 miesiące i 24 dni) oraz żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 5 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., ze względu na osiągnięcie wieku 60 lat przez ubezpieczonego, odmówił A. C. przyznania prawa do wcześniejszej emerytury wyłącznie ze względu na niespełnienie przesłanki udowodnienia 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Od decyzji z 25 lipca 2013 roku odwołanie w dniu 10 września 2013 r. złożył A. C., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. Ubezpieczony podniósł, że wiek 60 lat ukończył w dniu 10 sierpnia 2013 r. Poza tym, w okresie od 16 stycznia 1976 r. do 31 marca 1994 r. wnioskodawca pracował w Odlewni (...) SA w upadłości. Pracował na stanowisku tokarza w pełnym wymiarze czasu pracy. Wykonywał prace: obróbka odlewów żeliwnych, regeneracja urządzeń i części odlewniczych oraz różnego rodzaju prace tokarskie związane z dużym zapyleniem i hałasem.

Świadczył pracę w systemie trzymianowym od godziny 6 do 14, od 14 do 22 oraz od 22 do 6. W związku z warunkami pracy otrzymywał dodatek tzw. „szkodliwe”, co zostało uwidocznione na paskach wynagrodzeń z lat 1990-1994.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji.

Wyrokiem z dnia 30 września 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie ubezpieczonego.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zapadło w następującym stanie faktycznym:

A. C. urodził się (...), z zawodu jest tokarzem. W dniu 17 lipca 2013 r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. W okresie od 16 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1995 r. odwołujący był zatrudniony w Odlewni (...) S.A. w K.. Uprzednio były to Zakłady (...) w Ś. k/K..

Wnioskodawca zatrudniony został w dniu 16 stycznia 1976 r. na podstawie umowy o pracę na dwutygodniowy okres próbny a po jego upływie na czas nieokreślony w wymiarze 46 godzin tygodniowo na stanowisku tokarza. W okresie od 1 października 1984 roku do 31 stycznia 1992 roku oraz od 1 stycznia 1993 roku ubezpieczony wykonywał dodatkowo obowiązki brygadzysty, polegające m.in. na instruowaniu podległych pracownikowi rozdział robót na stanowiska i kontrolowanie ich wykonania.

W 1992 roku odwołujący został członkiem Zarządu Oddziału (...) i w związku z tym raz w miesiącu uczestniczył w posiedzeniach zarządu, które odbywały się w godzinach pracy. A. C. nie był etatowym pracownikiem zarządu związków zawodowych i obowiązki z tym związane zajmowały mu około 1 godziny w miesiącu. Od 1 kwietnia 1994 r. do 31 grudnia 1995 roku odwołujący się korzystał z urlopu bezpłatnego.

Wnioskodawca w całym okresie zatrudnienia wykonywał prace w wydziale głównego mechanika w warsztacie utrzymania ruchu przy odlewni, gdzie były linie produkcyjne. Jego praca polegała na wykonywaniu czynności tokarskich. Zajmował się toczeniem bębnow z żeliwa, żeliwnych kół pasowych. Jeśli była awaria na liniach produkcyjnych to skarżący zajmował się tą awarią. Jeśli jakaś część maszyny była zepsuta i linia się przez to zatrzymała, to odwołujący się rozkręcał ją i wymieniał. W trakcie awarii odwołujący się pracował razem ze ślusarzem np. demontując zepsutą część, ustalając wymiary części. Podczas awarii musiał także naciągnąć luźną taśmę, luźny łańcuch, wyregulować to, a jak nie było awarii to na warsztacie musiał przygotowywać części. Wnioskodawca również ciał łańcuch był na metry, mierzył taśmociągi, wymieniał rolki, przygotowywał rolki do taśmociągu na kolejne zmiany. Szykował motoreduktory tj. sprawdzał czy są dobre zębátky, czy jest olej. Skręcał lemiesz, ponieważ były pojedynczo przygotowane. Pomagał trzymać coś spawaczowi, jeśli była taka potrzeba.

Przeciętnie połowę czasu pracy odwołujący się spędzał na hali produkcyjnej, a połowę w warsztacie. W warsztacie, w którym pracował skarżący, nie było pieców. Przy wyjściu z warsztatu były linie produkcyjne. Piece znajdowały się około 50 m za taśmami produkcyjnymi. Odwołujący się wykonywał pracę na tokarkach uniwersalnych. Były inne tokarki w zakładzie, ale nie na oddziale ubezpieczonego. Sąd Okręgowy ustalił, że A. C. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. W pracy zdarzały się przestoje z powodu remontów raz w roku przez około 1-3 tygodnie, ale wnioskodawca również wtedy pracował.

Za lata 1979 – 1980 odwołującemu się nie był przyznawany dodatek za pracę w warunkach szkodliwych. W okresie od stycznia 1983 r. do marca 1994 r. odwołujący się otrzymał dodatek za pracę w warunkach szczególnych za następujące okresy: lipiec 1983 r., sierpień 1985 r., styczeń oraz marzec 1986 r., od lipca 1990 r. do grudnia 1990 r., od stycznia do grudnia 1991 r., od stycznia do grudnia 1992 r., od stycznia do grudnia 1993 r., od stycznia do marca 1994 r.

Zakład pracy wydał wnioskodawcy świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych, w którym stwierdzono, że A. C. w okresie od 16 stycznia 1976 r. do 31 marca 1994 r. wykonywał prace tokarskie półwyrobów-gwintów, wiertel; pracował przy ręcznej obróbce na gorąco oraz regeneracji oprzyrządowania. W świadectwie powołano dział III poz. 16 wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Wnioskodawca wykazał 26 lat, 3 miesiące i 29 dni okresów składkowych, 25 dni okresów nieskładkowych.

Sąd Okręgowy ustalił ponadto, iż świadek S. S. był zatrudniony w Odlewni (...) S.A K. w okresie od 4 listopada 1974 r. do 31 grudnia 1991 r., w tym od 6 marca 1990 r. do 31 grudnia 1991 r. korzystał z urlopu bezpłatnego. Świadek R. B. był zatrudniony w Zakładach (...) w okresie od 1 maja 1975 r. do 31 grudnia 1995 r. na stanowisku ślusarza remontowego. R. B. uzyskał świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych w okresie od 1 maja 1975 r. do 31 marca 1994 r. na stanowisku ślusarza remontowego obrabiarek oraz części zamiennych do układu hydrauliki siłowej. Wykonywał prace remontowe, konserwacyjne obrabiarek oraz urządzeń odlewniczych na wydziałach produkcyjnych. Pracodawca powołał dział III pkt 22 wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r.

Przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd Okręgowy odmówił wiary zeznaniom świadka S. S., w których twierdził, że wnioskodawca pracował przez cały okres zatrudnienia na stanowisku ślusarza. Przeczą temu bowiem dowody z dokumentacji osobowej skarżącego jak i twierdzenia samego odwołującego się a także świadka R. B.. Z podobnych względów sąd odmówił wiary zeznaniom tego świadka także w zakresie tego, że odwołujący się otrzymywał dodatek do pracy za warunki szczególne. Dokumentacja osobowa wskazuje jedynie na sporadyczne okresy otrzymywania owego dodatku przez wnioskodawcę. Również stwierdzenie, że ubezpieczony nie był na urlopie bezpłatnym jest nieprawdziwe, gdyż sam skarżący wskazał, iż korzystał z niego od 1 kwietnia 1994 r. a fakt ten wynika również z akt osobowych.

Czyniąc rozważania prawne Sąd Okręgowy w Łodzi przywołał art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie, z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Art. 184 ust. 2 stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Sąd Okręgowy wskazał ponadto, że z przepisu art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że ubezpieczonym będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. W myśl art. 32 ust. 1a pkt. 1 przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Z kolei według ustępu 2 art. 32 dla celów ustalenia tych uprawnień za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Zasady przechodzenia na wcześniejsze emerytury oraz wykazy stanowisk do tego uprawniających określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn; 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Wykaz A stanowiący załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. do prac wykonywanych w warunkach szczególnych wymienionych w dziale III (zatytułowanym „w hutnictwie i przemyśle metalowym”) w podrozdziale dotyczącym produkcji węglików spiekanych, elektrod, rud i walczaków oraz żelazostopów, zalicza m. in. obsługę pieców spiekalniczych i obróbkę końcową węglików. Do prac tego rodzaju należy wymieniona w wykazie A stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 III 1985 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, wymienione w wykazie B stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku (Dz. U. nr 8, poz. 43) w dziale III poz. 16 pkt. 7 praca „tokarza półwyrobów spiekanych i grafitu” oraz w dziale XIV „prace różne” poz. 25 bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, pkt.1 stanowiska pracy, na których prace wykonywane są w warunkach szczególnych – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przy stanowiskach wymienionych w wykazie.

Sąd Okręgowy czyniąc dalsze rozważania prawne przywołał treść § 2 ust. 1 rozporządzenia zgodnie, z którym okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl § 2 ust. 2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Dokonując oceny poczynionych ustaleń faktycznych w perspektywie przywołanych przepisów prawa materialnego Sąd Okręgowy wskazał, iż w rozpoznawanej sprawie wnioskodawca spełnił warunki do uzyskania emerytury w zakresie wymaganego wieku, ogólnego stażu pracy, jak i rozwiązanego stosunku pracy. Spór dotyczył posiadania przez wnioskodawcę wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Organ rentowy uznał, że wnioskodawca nie wykazał żadnego okresu takiej pracy. Zakład pracy wydał, co prawda wnioskodawcy świadectwo pracy w warunkach szczególnych ale nie spełnia ono wymogów prawnych, nie wskazuje bowiem konkretnego stanowiska pracy, a zatem nie może stanowić dowodu pracy w warunkach szczególnych. Czyniąc dalsze rozważania odnośnie przedstawionej spornej kwestii, Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności zwrócił uwagę, że regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków /por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. III UZP 5/85; uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, opubl. OSNAPiUS 2001, nr 18, poz. 562/. Dlatego też Sąd na okoliczność rodzaju i charakteru wykonywanych przez wnioskodawcę w spornym okresie czynności przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę złożonej do akt sprawy dokumentacji pracowniczej oraz zeznania zgłoszonych świadków, a także zeznania samego wnioskodawcy. W ocenie Sądu podobnie jak w ocenie organu rentowego wnioskodawca nie wykonywał w spornym okresie zatrudnienia pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że chociaż wnioskodawca zatrudniony był na stanowisku tokarza, to nie było to stanowisko tożsame ze stanowiskiem wymienionym w cytowanych przepisach, czyli tokarza półwyrobów spiekanych i grafitu. Nadto gdyby nawet przyjąć, iż zakres prac odpowiadał temu właśnie stanowisku, to brak podstaw do stwierdzenia, iż prace tego rodzaju wykonywane były przez wnioskodawcę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Oprócz bowiem prac tokarskich odwołujący zajmował się także innymi pracami np. ciął łańcuch na metry, mierzył taśmociągi, wymieniał rolki, przygotowywał rolki do taśmociągu, szykował motoreduktory tj. sprawdzał czy są dobre zębatki, czy jest olej, skręcał lemiesz, naciągał luźną taśmę, luźny łańcuch, a nawet pomagał spawaczowi.

Zdaniem sądu, zakres obowiązków wnioskodawcy najbliższy był stanowisku pracy związanym z bieżącą konserwacją agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Chociaż jednak wnioskodawca pracę taką wykonywał to nie była ona świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak wynika z materiału dowodowego wnioskodawca spędzał na oddziałach, na których jako podstawowe wykonywane są prace w warunkach szczególnych jedynie część swojego czasu pracy, a pozostałą część spędzał w warsztacie, który oddalony był od hali produkcyjnej. Czas pracy pomiędzy te miejsca dzielił po połowie. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż nie wszystkie czynności wykonywane przez wnioskodawcę mogą zostać zaliczone do pracy w szczególnych warunkach. Za szczególnie istotny w świetle przytoczonych okoliczności faktycznych Sąd Okręgowy uznał § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. zgodnie, z którym okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest, zatem spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 r., sygn. II UKN 39/00, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2002, Nr 11, poz. 272/. Podobne stanowisko zajął także Sąd Apelacyjny w Gdańsku, który w wyroku z dnia 18 września 2012 r., w sprawie III AUa 480/12, stwierdził że: „w przypadku jednoczesnego wykonywania prac wymienionych w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), z niewymienionymi, nawet gdy stosunek tych prac jest nieproporcjonalnie wysoki na rzecz tych pierwszych, przekreśla to możliwość uznania za pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, jako, że nie była wykonywana stale, w pełnym wymiarze czasu pracy.”(LEX nr 12207780).

Tym samym, w ocenie Sądu Okręgowego, brak było podstaw do uznania za pracę w warunkach szczególnych pracy świadczonej przez odwołującego na stanowisku tokarza w okresie od 16 stycznia 1976 r. do 31 marca 1994 r. (w pozostałym okresie wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego) odwołujący był zatrudniony w Odlewni (...) S.A. w K..

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy stwierdził, iż wnioskodawca nie spełnił przesłanki udowodnienia 15 lat pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przez co nie przysługuje mu prawo do wcześniejszej emerytury.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 września 2014 r. złożył ubezpieczony reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika zaskarżając go w całości. Niniejszemu rozstrzygnięciu zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego tj. § 2 w zw. z pkt 23 Działu III Wykazu A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze polegające na jego niezastosowaniu w sytuacji, kiedy odwołujący w czasie zatrudnienia wykonywał prace związane z wybijaniem, oczyszczaniem i wykańczaniem odlewów, a nie prace tokarskie półwyrobów spiekanych i grafitu.

W złożonej apelacji skarżący podniósł jednocześnie błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że odwołujący nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy, w sytuacji, kiedy odwołujący sporadycznie opuszczał stanowisko pracy w celu spożycia posiłku, rozdzielenia pracy podwładnym lub naprawienia części maszyny, która uległa awarii.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie odwołania i przyznanie skarżącemu prawa do emerytury za pracę w warunkach szczególnych oraz o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie sądu I instancji jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa. Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonał analizy zebranych dowodów, nie naruszając zasady swobodnej ich oceny i w oparciu o zasadnie przyjęty stan faktyczny sprawy prawidłowo zastosował konkretnie przywołane przepisy prawa materialnego.

Na gruncie przedmiotowej sprawy spór zogniskował się wokół posiadania przez wnioskodawcę wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Wprawdzie apelacja w pierwszej kolejności formułuje zarzut obrazy prawa materialnego to rozważania Sądu Apelacyjnego wypada rozpocząć od oceny trafności dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych. Prawo materialne winno, bowiem być stosowane do uprzednio niewadliwie ustalonego stanu faktycznego. Sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego zachodzi wtedy, gdy powstaje dysharmonia między materiałem zgromadzonym w sprawie, a konkluzją, do jakiej dochodzi sąd na podstawie tego materiału. Innymi słowy mówiąc, sąd zebrał materiał dowodowy, lecz źle go ocenił. Tego rodzaju zarzut jest zasadny wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu I instancji jest sprzeczne z istotnymi dla rozstrzygnięcia okolicznościami, które sąd ustalił w toku postępowania albo, gdy wyprowadził logicznie błędny wniosek z ustalonych przez siebie okoliczności, albo wreszcie, gdy sąd przyjął fakty za ustalone bez dostatecznej podstawy (por. wyrok SA w Poznaniu z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie I ACa 507/09).

Mając na uwadze przytoczone standardy zauważyć należy, że Sąd Okręgowy rozpoznający przedmiotową sprawę w sposób całościowy i wyczerpujący odniósł się do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego na podstawie, którego dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. W sposób pozytywny należy jednocześnie ocenić wnioski, do jakich doszedł Sąd w oparciu o poczynione ustalenia. Do szczególnie doniosłych okoliczności ustalonych przez Sąd Okręgowy zaliczyć należy fakt, że ubezpieczony w całym okresie zatrudnienia wykonywał prace w wydziale głównego mechanika w warsztacie utrzymania ruchu przy odlewni. Jego praca polegała głównie na toczeniu bębnow z żeliwa oraz żeliwnych kół pasowych. Ponadto skarżący podejmował czynności naprawcze na liniach produkcyjnych w tym naciągał luźne taśmy linii produkcyjnych czy luźne łańcuchy. Ponadto do zadań wnioskodawcy należały również inne czynności w tym m.in. cięcie łańcuchów, mierzenie taśmociągów, wymiana rolek oraz ich przygotowywanie na kolejne zmiany. Jednocześnie jak ustalił Sąd Okręgowy przeciętnie połowę czasu pracy skarżący spędzał na hali produkcyjnej, a połowę w warsztacie, w którym nie było pieców.

Sąd Okręgowy w tak ustalonym stanie faktycznym uznał wbrew żądaniu ubezpieczonego, że wykonywana przez niego praca nie może zostać sklasyfikowana jako praca w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Należy zauważyć, że w dokonanej przez Sąd Okręgowy ocenie, pomiędzy zebrany w sprawie materiałem a poczynionymi ustaleniami, brak jest sprzeczności czy dysharmonii, które mogłyby stanowić podstawę do skutecznego zakwestionowania zaskarżonego orzeczenia. Podniesiony przez skarżącego w treści apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych stanowi, zatem wyłącznie subiektywną polemikę z prawidłowo zgromadzonym i poprawnie ocenionym materiałem dowodowym. Niniejsze jednocześnie potwierdza okoliczność, iż poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia w przeważającym stopniu oparte zostały na zeznaniach samego ubezpieczonego oraz pracujących z nim świadków. Fakt niejako dodatkowego narażenia na czynniki szkodliwe przy jednoczesnym wykonywaniu zasadniczych czynności pracowniczych wskazanych powyżej, pozostaje bez znaczenia dla ustalenia czy dana praca wykonywana była w warunkach szczególnych. Podkreślić przy tym jednocześnie należy, że ustalenie, czy wykonywana praca stanowiła pracę w warunkach szczególnych uprawniającą do wcześniejszych świadczeń emerytalnych, należy ostatecznie do Sądu i stanowi konsekwencję subsumcji ustaleń faktycznych pod normę prawa materialnego. Ocena szczególnego charakteru wykonywanej pracy stanowi kategorię prawną i należy do kompetencji Sądu. Powyższa konstatacja

proceedzi w sposób bezpośredni do drugiego z podniesionych przez apelanta zarzutów a mianowicie naruszenia prawa materialnego.

Na wstępie rozważań dotyczących poruszonego zagadnienia zauważyć należy, że Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje poczynione przez Sąd pierwszej instancji rozważania prawne. Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy przywołał a następnie zastosował przepisy odnoszące się do możliwości uzyskania wcześniejszych świadczeń emerytalnych zawarte zarówno w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jak i w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). W § 4 w/w rozporządzenia ustawodawca wskazał, że prawo do emerytury nabywa pracownik wykonujący prace na określonych stanowiskach, zaś okresy pracy potwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym na podstawie posiadanej dokumentacji. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 września 2007r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75, z dnia 24 marca 2009r., I PK 194/08, LEX nr 528152).

Decydującą rolę w analizie charakteru pracy A. C., z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma, zatem możliwość zakwalifikowania jego pracy, pod konkretną pozycją wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Na wstępie poczynionych w tym zakresie rozważań zauważyć należy, że w treści złożonej apelacji ubezpieczony niejako potwierdził przyjęte przez organ rentowy stanowisko odnośnie charakteru wykonywanych przez niego prac w okresie zatrudnienia w Odlewni (...) S.A. K. Skarżący podniósł, bowiem iż Sąd Okręgowy błędnie zakwalifikował wykonywane przez niego prace, jako prace tokarza półwyrobów spiekanych i grafitu, nie dzielając jednocześnie stanowiska Sądu, że najbliższym jego stanowisku pracy była wymieniona w wykazie praca bieżąca konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu. Kwestionując poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia w niniejszym zakresie skarżący w sposób jednoznaczny potwierdził, iż wydane przez pracodawcę świadectwo pracy w warunkach szczególnych nie odpowiada rzeczywistości. Jak wynika, bowiem z jego treści skarżący w warunkach szczególnych wykonywał pracę tokarskie półwyrobów-gwintów, wiertel oraz pracował przy ręcznej obróbce na gorąco oraz przy regeneracji oprzyrządowania. Zawarty w treści świadectwa pracy oraz ustalony na podstawie zeznań A. C. oraz przesłuchanych w sprawie świadków zakres obowiązków podejmowanych przez skarżącego w sposób oczywisty nie odpowiada podniesionemu w treści apelacji stwierdzeniu, iż w toku zatrudnienia wykonywał on prace związane z wybijaniem, czyszczeniem i wykańczaniem odlewów. W konsekwencji uznać należy, że podejmowanie przez skarżącego w toku zatrudnienia różnorodnych obowiązków pracowniczych uniemożliwia w sposób jednoznaczny łączne zakwalifikowanie wykonywanych przez niego czynności pod którąś z pozycji wymienionych w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd, iż nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustaleniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 maja 2015 r., III AUa 1176/14) Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, bowiem że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08). Stanowisko pracy zajmowane przez skarżącego charakteryzowała duża różnorodność zajęć, które w pełnym zakresie nie odpowiadały pozycją wymienionym w

wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów. Oceniając, zatem kompleksowo zajmowane przez skarżącego stanowisko zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można przyjąć, iż A. C. będąc zatrudnionym w Odlewni (...) S.A. w K. wykonywał prace w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Podkreślić jednocześnie trzeba, że prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze przewidziane w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi w systemie emerytalnym uprawnienie wyjątkowe, jest to regulacja przejściowa, dotycząca zamkniętego katalogu ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r., którzy do 31 grudnia 1998 r. spełnili wymogi stażowe. Przepis przewidujący uprawnienie wyjątkowe wymaga wykładni ścisłej, nie jest więc dopuszczalne elastyczne określanie kręgu osób, które spełniły przesłankę stażu pracy w warunkach szczególnych, jak proponuje to apelujący. Sumując, wykonywanie prac przez skarżącego w Odlewni (...) S.A. w K., mimo niewątpliwie wielu uciążliwości, nie uprawnia do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Dochodząc do powyższych konstatacji Sąd drugiej instancji apelację ubezpieczonego oddalił, z mocy art. 385 k.p.c.